

План конспект уроку
Географія 7 клас

Тема: Води суходолу.

Мета: вивчити основні річкові системи Південної Америки; ознайомитися з особливостями озер материка, розвивати вміння працювати з географічними картами і на основі їх аналізу встановлювати головні риси компонентів природи, розвивати пізнавальний інтерес до географічних знань, пам'ять, увагу, комунікабельність, виховувати самостійність, екологічну культуру

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Унаочнення: фізична карта Південної Америки, атласи, підручники, додаткова художня література, хрестоматія, телевізор, комп'ютер.

Форма проведення: урок-подорож.

«Плин річки – це саме життя»
П. Семенов Тянь-Шанський.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Актуалізація окремих знань і умінь учнів.

Приєм "Бліцінтерв'ювання"

1. Яка площа Пд. Америки?
2. Найвища вершина?
3. Якими океанами омивається?
4. Найбільший острів.
5. Хто досліджував материк?
6. Хто відкрив материк і на честь кого він був названий?
7. В межах яких кліматичних поясів розташована Пд. Америка?

Приєм "Географічна розминка"

(учитель читає першу частину словосполучення, учні продовжують і приклеюють стікер до карти) Південна -Америка, Амазонська -низовина, Бразильське-плато, Ла-Платська -низовина, Перуанська -течія, гори -Анди, течія-Західних Вітрів, Панамський -канал).

Гра "Хто найбільше" (за 2 хв написати як найбільше географічних об'єктів, які знаходяться на материку Пд. Америка)

Запитання

1. Розкажіть про Південну Америку, як про самий вологий материк Землі.
2. Чому на півночі Пд. Америки – тепло, а на півдні материка – більш прохолодно (на фізичній карті).
3. Поясніть причини виникнення пустелі Атакама на зах. узбережжя Пд. Америки.
4. Що таке "внутрішні води"? Від чого залежить їх розташування?

III. Мотивація навчальної і пізнавальної діяльності учнів.

Приєм "Приваблива мета"

Сьогодні у нас надзвичайний урок географії. Подорож по суходолу ми здійснили і сміливо вирушаємо вивчати водні простори материка. При вивченні теми ми

будемо користуватися атласами, картами, підручниками та додатковою літературою.

IV. Вивчення нового матеріалу.

Отже, вирушаємо у подорож і перша наша зупинка це

1. Загальна характеристика вод суходолу.
2. Характеристика найбільших річок – Амазонки, Парани, Оріоко.
3. Особливості озер та сучасного зледеніння.

Зупинка №1

Загальна характеристика вод суходолу.

Прийом "Учитель – учень" бесіда

Учитель. Пригадайте, які чинники впливають на розподіл річкової системи материка (Учні називають).

Послухайте, що говорив учений-кліматолог О. Воєйков: "Наслідком опадів є джерела і річки, які повертають надлишок води в коєани чи внутрішні басейни. У них вода знову випаровується і знову здійснює свій кругообіг... Річки можна розглядати як продукт клімату".

Робота за кліматичною і фізичною картами Південної Америки.

Напишіть у зошитах з географії як клімат і рельєф впливають на розподіл річкових систем материка. У своїй відповіді використовуйте опорні слова записані на дошці.

Учитель. Клімат і рельєф зумовили, що майже всі річки Пд. Америки несуть свої води в Атлантичний океан. Це найповноводніша річка – Амазонка з притоками Ріу-Негру ("Чорна річка"), Мадейра; Парана з притокою Парагвай, Оріоко. Лише друбні гірські річки впадають у Тихий океан. Тільки 5% площі континенту займають басейн внутрішнього стоку.

Запитання. У якій частині материка зосереджено більш річкових басейнів? До якого океану переважно несуть свої води річки Пд. Америки.

Учні. Переважно стоку річок в Атлантичний океан. 90%

Запитання. Чи є у Пд. Америці область внутрішнього стоку? Яка вона за розмірами порівняно з іншими материками тропічних широт?

Завдання. За фізичною картою визначте характер течії річок.

Учні. Характер течії неоднаковий у верхній, середній і нижній їхніх частинах, і зауважити, що біля витоків, у горах, річки мають бурхливу течію, а далі, на рівнинах, вона уповільнюється. Характерною рисою русла річок є пороги і водоспади.

Запитання. Які є джерела живлення річок? Як ви думаєте які основні джерела живлення річок Пд. Америки? (використовується кліматична карта). Скільки випадає в басейнах найбільших річок материка та в який сезон року вони переважають.

Підсумок. В басейні Амазонки опадів випадає дуже багато, до того ж вони живлять річку протягом року; в басейнах інших великих річок – Оріоко та Парани – спостерігаються опади тільки в літню пору.

Живлення снігове – для малих річок Патагонії з переважанням у них весняної повені.

Живлення льодовикове – гірські річки Чилійських і Аргентинських Анд.

Учитель. Річка, немов жива істота... Хіба буває вона однаковою протягом усього року? Аж ніяк! Навесні повноводна й часто розмивається, влітку дуже міліє.

У кожної річки свій характер, "почерк", "паспорт", і ціла купа тільки їй властивих рис та особливостей.

З кожною миттю, з кожним своїм кроком річка змінюється. Як не згадати тут мудрий вислів давньогрецького філософа Геракліта: "Не можна двічі увійти в ту саму річку". Це справедливо, бо кожної наступної миті річка нова, інша.

Через гори й рівнини, луки і ліси, степи і пустелі несуть річки свої води – прозорі й каламутні, холодні й теплі, прісні й солонуваті.

То які ж річки Південної Америки?

Зупинка №2

Вчитель. Перед вами лежить план характеристики річки. Використовуючи додаткову літературу, атласи, підручники ви повинні дати характеристику річкам Пд. Америки.

1 ряд – Амазонка, 2 ряд – Парана, 3 ряд – Ориноко.

Але перш ніж приступити до виконання роботи, послухайте гостей, яких я сьогодні запросила до нас, вони побували в Південній Америці і на власні очі побачили красу і велич цього материка, я запрошую підійти їх до карти і розповісти нам про незабутні хвилини на материк Пд. Америка, про об'єкти які ми сьогодні вивчаємо.

Прийом «Домашня заготовка»

- журналіст передачі "Навколо світу" (р.Амазонка)
- дослідник внутрішніх вод (р. Парана) вдсп. Ігуасу.
- мандрівник любитель (р. Ориноко) вдс. Анхель

Ви уважно послушали розповіді наших гостей, щоб розповіді вам запам'ятались заповніть таблицю використовуючи типовий план, який лежить перед вами. На цю роботу вам відводиться 10 хв. За велінням Нептуна пізнайте таємниці річок.

Після роботи з кожного ряду виступає 1 учень використовуючи карту фізичну та малюнки, всі інші доповнюють. (доповідь учнів оцінюється)

Зупинка №3

Вчитель. До внутрішніх вод Пд. Америки належать не тільки річки, а й озера. Про найбільше озеро підготувала нам повідомлення учениця. Надаємо їй слово. Вона буде розповідати, а ви записуйте головне.

(Розповідь учениці супроводжується показом ілюстрацій).

Прийом «Здивуй всіх»

Учениця. Озеро Тітікака.

Вчитель. Найбільше озеро Пд. Америки – Маракойбо $S=16,3$ тис км² виникло в западині земної кори на півночі материка, воно є найбільшим лагунним озером світу.

Незважаючи на значну висоту Анд, сучасне зледеніння не набуло тут великого поширення. Це пояснюється розташуванням гір переважно в екваторіальних та тропічних широтах. Снігова лінія проходить тут дуже високо – пересічно на висоті 4500 м, а подекуди й на висоті 6500 м.

Територія Пд. Америки добре забезпечена підземними водами. Вони зосереджені в прогинах давньої платформи на низовинах.

V. Закріплення знань умінь і навичок.

Конкурс "Мандрівники"

За географічними координатами визначте водоспади та назву річок, на яких вони знаходяться та нанесіть їх на контурну карту

6⁰пн.ш 63⁰зх.д (Анхель р. Оріноко)

25⁰пн.ш 54⁰зх.д (Ігуасу р. Парана)

Прийом «Географічний практикум»

Нанести та підписати на контурній карті назви усіх гідрологічних об'єктів: річки та озера Південної Америки.

VI. Підсумок уроку.

Заключне слово вчителя

VIII. Домашнє завдання

1. Підручник § 39.

2. Скласти кросворд. Ключове слово Америка.

Додаток №1

№п/п	План характеристики річки	Річка Амазонка	Річка Парана	Річка Оріноко
1	Назва річки			
2.	Басейн океану, до якого належить річка			
3.	Місце витoku і гирла, напрямok течії			
4.	Особливості будови річкової долини у верхній, середній та нижній течії; наявність порогів, водоспадів			
5.	Основні притоки річки			
6.	Географічні пояси, що їх перетинає річка			
7.	Види живлення річки			
8.	Особливості водного режиму			
9.	Господарське використання річки			
10.	Проблеми господарського використання і заходи, що вживаються для збереження вод річки			